

YÖNETMELİK

Gümrük ve Ticaret Bakanlığından:

**TÜRKİYE – MOLDOVA SERBEST TİCARET ANLAŞMASI
ÇERÇEVESİNDEKİ TİCARETTE EŞYANIN TERCİHLİ
MENŞEİNİN TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti arasında 11 Eylül 2014 tarihinde imzalanan, 1/7/2016 tarihli ve 6725 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 24/8/2016 tarihli ve 2016/9129 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Serbest Ticaret Anlaşmasının Ek I inde yer alan “Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol”ün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti arasında 11 Eylül 2014 tarihinde imzalanan, 1/7/2016 tarihli ve 6725 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan 24/8/2016 tarihli ve 2016/9129 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Serbest Ticaret Anlaşmasının Ek I indeki “Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol”ün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi ile 1 inci maddede belirtilen Protokole dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Anlaşma: Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti arasında mevcut, 2 nci maddede belirtilen Serbest Ticaret Anlaşmasını,
- b) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
- c) Eşya: Hem girdiyi hem de ürünü,
- ç) Fabrika çıkış fiyatı: Ürün için Türkiye veya Moldova’da nihai işçilik veya işlemin gerçekleştirilmesini üstlenen imalatçıya fabrika çıkışı itibariyle ödenen, kullanılan bütün girdi fiyatlarının dâhil edilmiş olduğu, elde edilmiş ürünün ihracında geri ödenen veya ödenecek yurt içi vergilerin tenziliyle bulunan fiyatı,
- d) Fasıllar ve pozisyonlar: Bu Yönetmelikte “Armonize Sistem” veya “AS” olarak geçen, Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemini oluşturan nomanklatürde kullanılan fasıllar ve pozisyonları (dört haneli kodlar),
- e) Girdi: Ürünün imalatında kullanılan herhangi bir maddeyi, hammaddeyi, parçayı veya aksamı,
- f) Girdilerin kıymeti: Kullanılan menşeli olmayan girdilerin ithalatı esnasındaki gümrük kıymeti veya bunun bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde, Türkiye’de veya Moldova’da girdiler için ödendiği tespit edilebilen ilk fiyatı,
- g) Gümrük kıymeti: Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması’nın VII nci maddesinin uygulanmasına ilişkin olarak 1994’te yapılan Anlaşma’ya (Gümrük Kıymeti Hakkında DTÖ Anlaşması) göre tespit edilen kıymeti,
- ğ) İmalat: Montaj veya özel işlemler de dâhil olmak üzere her türlü işçilik veya işleme tabi tutmayı,
- h) Katma değer: Fabrika çıkış fiyatından, eşyaya dahil edilen Madde 6 ve 7’de atıfta bulunulan diğer ülkeler menşeli her bir girdinin gümrük kıymetinin veya bu kıymetin bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde Türkiye’de veya Moldova’da girdi için ödendiği doğrulanabilir ilk fiyatın çıkarılması ile bulunan değeri,
- ı) Menşeli girdi kıymeti: (f) bendindeki tanıma uygun olarak, gerekli değişiklikler yapılarak uygulanan, bu tür girdinin kıymetini,
- i) Sevkiyat: Ya bir ihracatçıdan bir alıcıya aynı anda gönderilen ya da ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir sevk evrakı kapsamında yer alan veya böyle bir evrakın olmaması halinde tek bir fatura kapsamına giren ürünleri,
- j) Sınıflandırma: Ürün veya girdilerin belirli bir pozisyon altında sınıflandırılmasını,
- k) Ülkeler: Kara sularını da içerecek şekilde ülkeleri,
- l) Ürün: Bilahare başka bir imalat işleminde girdi olarak kullanılması söz konusu olsa bile imal edilmiş ürünü, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**“Menşeli Ürünler” Kavramının Tanımı****Genel koşullar**

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, aşağıda belirtilen ürünler Taraf ülkelerden biri menşeli kabul edilirler:

- a) 8 inci maddede belirtildiği şekilde, tamamen o Taraf ülkede elde edilen ürünler.
- b) 9 uncu maddede belirtildiği şekilde, o Taraf ülkede yeterli işçilik veya işleme tabi tutulmuş olmaları kaydıyla, tamamen söz konusu Taraf ülkede elde edilmemiş girdiler ihtiva ederek o Taraf ülkede üretilen ürünler.

İkili kümülasyon

MADDE 6 – (1) 5 inci madde hükümlerine hâlel getirmeksizin, Taraflardan biri menşeli girdiler, diğer Taraf ülkede bir ürüne dâhil edildiğinde, diğer Taraf ülke menşeli girdiler olarak kabul edilir. 10 uncu maddede belirtilen işlemlerin ötesinde bir işçilik veya işlemden geçmiş olmaları şartıyla, söz konusu girdilerin yeterli işçilik veya işlemden geçmiş olmaları gerekmez.

Avrupa Birliği ile menşe kümülasyonu

MADDE 7 – (1) Avrupa Birliği menşeli girdiler, Türkiye veya Moldova'da daha ileri düzeyde bir işleme tabi tutuldukları veya bu ülkelerde bir ürün içine dahil edildikleri takdirde, sırasıyla Türkiye veya Moldova menşeli girdiler olarak kabul edilir.

(2) Birinci fıkrada atıfta bulunulan ürünlerin menşe statüsü kazanabilmesi için:

- a) Söz konusu girdilerin Türkiye'de veya Moldova'da tabi tutulduğu işçilik veya işlemin, 10 uncu maddede atıfta bulunulan işlemlerin ötesine geçmesi,
- b) Söz konusu girdiler Türkiye'ye veya Moldova'ya doğrudan ihraç edilmiş olsalar idi geçerli olacak menşe kuralları uygulandığında, girdilerin yine Avrupa Birliği menşeli kazanacak olması ve
- c) Türkiye, Moldova ve Avrupa Birliği arasında, bu kümülasyon mekanizması ile söz konusu ürünlerin menşelinin belgelendirilmesi ve kontrolüne ilişkin Maddelerin tam olarak uygulanmasını sağlayan yeterli idari işbirliği süreçlerine imkan veren düzenlemelerin mevcut olması

koşuluyla, girdilerin yeterli işçilik veya işlemden geçmiş olmaları gerekmez.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda tesis edilen kümülasyon:

- a) Türkiye, Moldova ve Avrupa Birliği arasında ayrı tercihli ticaret anlaşmalarının yürürlükte olması,
 - b) Kümülyasyon uygulamasına dair gerekli düzenlemelerin tamamlandığına ilişkin bildirimlerin, Türkiye ve Moldova Resmi Gazetelerinde, kendi iç mevzuatlarına uygun olarak yayımlanması
- koşuluyla uygulanır.

Tamamen elde edilmiş ürünler

MADDE 8 – (1) Aşağıda belirtilen ürünlerin tamamen Taraf ülkelerden birinde elde edilmiş oldukları kabul edilir:

- a) Kendi topraklarından veya deniz yataklarından çıkarılan mineral ürünler,
- b) Taraf ülkede hasat edilen bitkisel ürünler,
- c) Taraf ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar,
- ç) Taraf ülkede yetiştirilmiş canlı hayvanlardan elde edilen ürünler,
- d) Taraf ülkede avcılık veya balıkçılıkla elde edilen ürünler,
- e) Taraf ülke karasuları dışında kendi gemileri tarafından denizden elde edilen balıkçılık ürünleri ve diğer ürünler,
- f) Münhasıran (e) bendinde atıfta bulunulan ürünlerden, kendi fabrika gemilerinin bordasında üretilen ürünler,
- g) Taraf ülkede toplanmış, yalnızca hammaddelerin geri kazanılabilmesine müsait, sadece sırt geçirmeye ve atık olarak kullanılmaya elverişli kullanılmış lastikler dahil olmak üzere, kullanılmış maddeler,
- ğ) Taraf ülkede yapılan imalat işlemleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdalar,
- h) Kendi karasuları dışında, münhasır işletme haklarına sahip olmaları kaydıyla deniz toprağı veya deniz toprağı altından çıkarılan ürünler,

i) Münhasıran (a) ila (h) bentlerindeki ürünlerden üretilmiş eşya.

(2) Birinci fıkranın (e) ve (f) bentlerinde geçen kendi gemileri ve kendi fabrika gemileri tabirleri sadece:

- a) Bir Taraf ülkede kayıtlı veya tescilli,
- b) Anılan Taraf ülke bayrağı altında seyreden,
- c) En az % 50'sine anılan Taraf ülke vatandaşları tarafından sahip olunan veya idare merkezinin anılan Taraf ülkelerden birinde bulunduğu, müdür veya müdürlerinin, yönetim veya denetleme kurulu başkanı ve bu kurullar üyelerinin çoğunluğunun anılan Taraf ülke vatandaşı olduğu ve ilaveten ortaklık veya limited şirket durumunda sermayesinin en az yarısının Taraf ülkelere veya bunların kamu kuruluşları veya vatandaşlarına ait olunan,
- ç) Yönetici ve yetkilileri anılan Taraf ülke vatandaşı olan,
- d) Mürettebatının en az % 75'i anılan Taraf ülke vatandaşı olan gemiler ve fabrika gemileri için kullanılır.

Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler

MADDE 9 – (1) 5 inci maddeye göre, tamamen elde edilmemiş ürünler, Ek II'de yer alan listede belirtilen şartlar yerine getirildiği takdirde yeterli derecede işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilirler. Anlaşma tarafından kapsanan tüm ürünler için listede belirtilen şartlar, imalatla kullanılan menşeli olmayan girdiler üzerinde yapılması gerekli işçilik ve işlemleri gösterir ve sadece bu girdilerle ilgili olarak uygulanır. Bu nedenle, listedeki şartları yerine getirerek menşe statüsü kazanmış bir ürün başka bir ürünün imalatında kullanılırsa, onun bileşiminde yer aldığı ürüne

tabiki mümkün şartlar, kendisine uygulanmaz ve bunların imalatında kullanılmış olabilecek menşeli olmayan girdiler dikkate alınmaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen duruma rağmen, listede belirtilen şartlar uyarınca bir ürünün imalatında kullanılmaması gereken menşeli olmayan girdiler, ancak;

a) Toplam kıymetlerinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu geçmemesi,

b) Menşeli olmayan girdilerin azami değeri olarak listede verilmiş olan yüzdelerin, bu bendin uygulanması suretiyle aşılmaması

şartı ile kullanılabilir.

(3) İkinci fıkrada hükümleri, Armonize Sistemin 50 ila 63 üncü fasıllarındaki ürünlere uygulanmaz.

(4) Birinci ve ikinci fıkrada hükümleri, üretim sırasında gerçekleştirilen işlem veya işçiliğin 10 uncu madde hükümlerine göre yetersiz sayılmadığı hallerde uygulanır.

Yetersiz işçilik veya işlem

MADDE 10 – (1) İkinci fıkraya hâle gelmeksizin, 9 uncu maddede belirtilen koşullar yerine getirilmiş olsun veya olmasın, aşağıdaki işlemler menşe statüsü vermek için yetersiz işçilik veya işlem olarak kabul edilir:

a) Nakliyat ve depolama süresince eşyanın iyi şartlarda muhafazasını sağlamaya yönelik koruyucu işlemler,

b) Ambalaj ayırma ve birleştirme,

c) Yıkama, temizleme, toz, oksit, yağ, boya veya diğer tabakalardan arındırma,

ç) Dokumaya elverişli maddeleri ütüleme veya presleme,

d) Basit boyama ve cilalama işlemleri,

e) Tahıl ve pirinci kabuklarından ayırma, kısmi veya tam ağartma, parlatma ve perdahlama,

f) Şeker renklendirme veya şeker topaklarını biçimlendirme işlemleri,

g) Meyvelerin, kuruyemişlerin ve sebzelerin kabuklarını soyma, çekirdeklerini çıkarma, zarlarını ayıklama,

ğ) Keskinleştirme, basit bileme veya basit kesme,

h) Maddelerden setler oluşturma dahil, eleme, kalburdan geçirme, sıraya koyma, tasnifleme, kalibrasyon, eşleştirme,

i) Basit şişeleme, tenekeye veya beherlere koyma, torbalama, sandıklama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer basit paketleme işlemleri,

ı) Ürün veya paketler üzerine marka, etiket, logo ve diğer benzeri ayırt edici işaretleri yapıştırma veya basma işlemleri,

j) Farklı türde olmalarına bakılmaksızın ürünlerin basit karıştırılma işlemleri,

k) Şekerin diğer herhangi bir maddeyle karıştırılması,

l) Tamamlanmış bir ürün oluşturmak üzere parçaların basit montajı veya ürünlerin parçalarına ayrılması,

m) (a) ila (l) bentlerinde belirtilen işlemlerden iki veya daha fazlasının bir arada yapılması,

n) Hayvan kesimi.

(2) Belirli bir ürüne uygulanan işçilik veya işlemin birinci fıkrada hükümleri çerçevesinde yetersiz kabul edilip edilmeyeceğine karar verilirken, Türkiye'de ya da Moldova'da gerçekleştirilen işlemlerin tümü birlikte dikkate alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nitelendirme Birimi, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksam, Setler ve Nötr Elemanlar

Nitelendirme birimi

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması amacıyla, nitelendirme birimi, AS kullanarak sınıflandırma yapılırken temel birim olarak kabul edilen belirli bir üründür. Buna göre:

a) Muhtelif maddelerin montajı veya gruplandırılmasından oluşan bir ürün, AS'de tek bir pozisyonda sınıflandırıldığında, bu ürünün tümü, nitelendirme birimini oluşturur.

b) Bir sevkiyat, AS'de aynı pozisyon içinde sınıflandırılan, belli sayıda aynı üründen oluşuyorsa, her bir ürün bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanışı sırasında münferiden değerlendirilir.

(2) AS'nin 5 inci Genel Kuralı çerçevesinde ambalaj, sınıflandırma açısından ürüne dâhil ediliyorsa, menşe tespiti açısından da dâhil edilir.

Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam

MADDE 12 – (1) Bir cihaz, makine, alet veya araç parçası beraberinde teslim edilen, normal olarak bir cihazın bölümü durumundaki ve fiyata dahil edilmiş bulunan veya ayrıca fatura edilmemiş olan aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam; söz konusu cihaz, makine, alet veya araç içinde mütalaa edilir.

Setler

MADDE 13 – (1) AS'nin (3) sayılı Genel Kuralında tanımlanan setler, ürünlerin tüm bileşenleri menşeli olduğunda, menşeli olarak kabul edilir. Ancak, bir set menşeli ve menşeli olmayan ürünlerden oluştuğunda, menşeli olmayan ürünlerin kıymeti, setin fabrika çıkış fiyatının %15'ini aşmıyorsa, set bir bütün olarak menşeli olarak kabul edilir.

Nötr elemanlar

MADDE 14 – (1) Bir ürünün menşeli olup olmadığını belirlemek için, imalatında kullanılabilecek;

a) Enerji ve yakıtın,

- b) Tesis ve teçhizatın,
- c) Makine ve aletlerin,
- ç) Ürünün nihai bileşimine girmeyen ve girmesi amaçlanmayan eşyanın menşesini belirlemek gerekmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Ülkesel Gereklilikler

Ülkesellik ilkesi

MADDE 15 – (1) İkinci bölümde yer alan menşe statüsü kazandırılmasına ilişkin koşullar, Madde 6 ve 7 ile bu maddenin üçüncü fıkrası saklı kalmak üzere, Taraf ülkelerden birinde kesintisiz olarak yerine getirilir.

(2) Taraf ülkelerden birinden başka bir ülkeye ihraç edilmiş olan menşeli eşyanın geri gelmesi halinde, geri gelen eşyanın ihraç edilmiş bulunan eşya ile aynı olduğu, söz konusu ülkede bulunma veya ihraç edilme süresi içerisinde iyi koşullarda muhafaza edilmeleri için gerekli olanların ötesinde herhangi bir işleme tabi tutulmadığı hususları gümrük idarelerini tatmin edecek şekilde ispat edilmediği takdirde menşeli olmadığı kabul edilir.

(3) İkinci bölümde belirlenen kurallar uyarınca kazanılan menşe statüsü, Taraf ülkelerin birinden ihraç edilen ve daha sonra yeniden ithal edilen girdiler üzerinde, anılan Taraf ülke dışında yapılan işçilik veya işlem, aşağıdaki koşulların sağlanması halinde etkilenmez: Bu koşullar;

a) Söz konusu girdilerin tamamen Taraf ülkelerden birinde elde edilmiş veya ihraç edilmelerinden önce 10 uncu maddede belirtilen yetersiz işlemlerin ötesinde bir işçilik veya işlemden geçmiş olması,

b) Gümrük idarelerinin geri gelen eşyanın, ihraç edilen girdilerin işçilik veya işlemden geçirilmesi ile elde edildiği ve bu madde hükümlerinin uygulanması ile taraf ülke dışında kazanılan toplam katma değer, menşe statüsü talebine konu nihai ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu aşmadığı hususlarında ikna edilmiş olmasıdır.

(4) Üçüncü fıkranın amaçları açısından, ikinci bölümde düzenlenen menşe statüsünün kazanılması için gerekli koşullar, Taraf ülke dışında yapılan işçilik ve işlemlere uygulanamaz. Fakat, nihai ürünün menşe statüsünün belirlenmesinde, ürüne dahil edilen menşeli olmayan tüm girdiler için EK II'deki listede belirlenen bir azami kıymet koşulu bulunduğu durumda, anılan taraf ülkede ürüne dahil edilen menşeli olmayan girdilerin toplam kıymeti ile bu madde hükümlerinin uygulanmasıyla, Taraf ülke dışında kazanılmış toplam katma değer birlikte dikkate alındığında, belirlenen yüzdeyi aşmayacaktır.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümlerinin uygulanması amacıyla, toplam katma değer, orada dahil edilen girdilerin kıymetlerini de içerecek şekilde, Taraf ülke dışında oluşan tüm maliyetleri ifade eder.

(6) Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri, EK II'deki listede düzenlenen koşulları yerine getirmeyen veya 9 uncu maddenin ikinci fıkrasında yer alan genel tolerans kuralının uygulanması ile yeterli işçilik veya işlemden geçmiş olduğu kabul edilen ürünler için uygulanmaz.

(7) Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri Armonize Sistemin 50 ila 63 üncü fasıllarındaki ürünlere uygulanmaz.

(8) Bu madde hükümleri tarafından kapsanan türde Taraf ülke dışında yapılan herhangi bir işçilik veya işlem, hariçte işleme veya ilgili diğer düzenlemeler vasıtasıyla yürütülür.

Doğrudan nakliyat

MADDE 16 – (1) Anlaşma hükümlerinde sağlanan tercihli muamele sadece, bu Yönetmeliğin gerekliliklerini yerine getirmiş, Taraf ülkeler arasında doğrudan nakledilen ürünler için uygulanır. Bununla beraber tek bir sevkiyatı oluşturan ürünler, aktarılması veya geçici depolanması yoluyla, ancak transit geçtiği veya depolandığı ülkenin gümrük yetkililerinin gözetimi altında olmaları ve boşaltma, tekrar yükleme veya iyi koşullarda muhafaza etmeye yönelik işlemler dışında bir işlem, geçmemiş olmaları koşullarıyla, gerektiğinde başka ülkeler üzerinden nakledilebilir.

(2) Menşeli ürünler Taraf ülkeler dışındaki ülkeler üzerinden boru hattı ile nakledilebilir.

(3) Birinci fıkrada yer alan hükümlerin yerine getirildiğinin, ithalatçı ülkenin gümrük yetkililerine ispatı, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı yoluyla yapılır:

a) İhracatçı ülkede düzenlenmiş transit ülkesi geçişini kapsayan tek bir sevk evrakı,

b) Transit ülkesinin gümrük yetkililerince düzenlenen, ürünlerin tam bir tanımını veren, boşaltma ve tekrar yükleme tarihlerini ve uygulanabildiği durumlarda kullanılan gemi veya diğer nakil araçlarının adlarını belirten ve transit ülkesi içinde hangi koşullarda kalmış olduğunu belgeleyen bir belge,

c) (a) veya (b) bendindeki belgelerin temin edilememesi halinde ikame kanıtlayıcı belgeler.

Sergiler

MADDE 17 – (1) Üçüncü bir ülkeye sergilenmek üzere gönderilen ve sergiden sonra Türkiye'ye veya Moldova'ya ithal edilmek üzere satılan menşeli ürünler, gümrük idarelerinin:

a) Bir ihracatçının bu ürünleri Türkiye'den veya Moldova'dan serginin düzenlendiği ülkeye naklettiği ve orada sergilediği,

b) Ürünlerin bu ihracatçı tarafından Türkiye'deki veya Moldova'daki bir kimseye satıldığı veya tasarrufuna verildiği,

c) Ürünlerin sergi süresi içinde veya sergiden hemen sonra, sergilenmek üzere gönderildikleri durumda sevk edildiği,

ç) Ürünlerin sergilenmek üzere gönderildikleri andan itibaren, bu sergide teşhir edilmek dışında başka bir amaçla kullanılmadığı

hususlarında tatmin edilmesi kaydıyla, ithalatta Anlaşma hükümlerinden yararlanır.

(2) Altıncı Bölüm hükümleri uyarınca, bir menşe ispat belgesi düzenlenmeli veya hazırlanmalı ve usullere uygun olarak ithalatçı Taraf ülke gümrük idaresine ibraz edilmelidir. Serginin adı ve adresi bu belgede gösterilmelidir. Gerekliğinde, ürünlerin sergilendikleri koşullara dair ek kanıtlayıcı belgeler istenebilir.

(3) Birinci fıkra, özel amaçla yabancı ürün satmak üzere kurulmuş işyeri veya mağazalarda düzenlenmemiş olan ve ürünlerin gümrük denetimi altında kaldığı her türlü ticaret, sanayi, tarım ve el sanatları sergi, fuar veya benzeri umumi gösterilere uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Geri Ödeme veya Muafiyet**

Gümrük vergilerinde geri ödemenin veya muafiyetin yasaklanması

MADDE 18 – (1) Altıncı, yedinci ve sekizinci bölüm hükümlerine uygun olarak menşe ispat belgesi düzenlenen veya hazırlanan Taraf ülkelerden biri menşeli ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan girdiler, Taraf ülkelerde her ne türde olursa olsun gümrük vergilerinin geri ödenmesine veya bunlardan muafiyete tabi değildir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen yasak, Taraf ülkelerden herhangi birinde imalatla kullanılan girdilere uygulanabilen gümrük vergisi veya eş etkili vergilerin, ürünlerin söz konusu girdilerden elde edilip ihraç edildiği ve dahilde kullanım için alınmadığı hallerde, kısmen veya tamamen iadesi veya muaf tutulması veya ödenmemesi yönündeki her türlü düzenlemeye, bu tür iade veya geri ödemelerin açıkça veya aynı etkiyi doğuracak şekilde geçerli olduğu durumlarda uygulanır.

(3) Bir menşe ispat belgesi kapsamındaki ürünlerin ihracatçısı, menşeli olmayan girdiler kullanılarak üretilen ilgili ürünlere geri ödeme sağlanmadığını ve bu girdilere uygulanabilen tüm gümrük vergileri ile eş etkili vergilerin fiilen ödendiğini ispat eden tüm geçerli belgeleri gümrük yetkililerinin talebi üzerine herhangi bir zamanda ibraz etmeye hazır olmak zorundadır.

(4) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri, 11 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen ambalajlara, 12 nci maddede belirtilen aksesuar, yedek parça ve aksama ve 13 üncü maddede belirtilen set halindeki ürünlere, menşeli olmadıkları durumlarda uygulanır.

(5) Birinci ila dördüncü fıkra hükümleri, yalnızca Anlaşmanın uygulandığı türden girdiler için geçerlidir.

ALTINCI BÖLÜM **Eşyanın Menşenin İspatı**

Menşe ispat belgeleri

MADDE 19 – (1) Taraf ülkelerden biri menşeli ürünler, diğer bir Taraf ülkeye ithal edilmeleri sırasında, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı üzerine Anlaşmadan yararlanır:

- a) Örneği Ek III'te yer alan EUR.1 Dolaşım Belgesi,
- b) Metni Ek IV'te yer alan Fatura Beyanı.

(2) Birinci fıkra hükümlerine rağmen, bu Yönetmelik çerçevesinde menşeli ürünler, 36 ncı maddede belirtilen durumlarda, birinci fıkrada belirtilen belgelerden herhangi birisinin ibraz edilmesine gerek bulunmaksızın Anlaşmadan yararlanır.

Fatura beyanı

MADDE 20 – (1) Fatura beyanı; 38 inci madde çerçevesinde bir Onaylanmış İhracatçı tarafından veya toplam kıymeti 6000 Euro'yu geçmeyen menşeli ürünler ihtiva eden bir veya daha fazla paketten oluşan bir sevkiyat için herhangi bir ihracatçı tarafından hazırlanabilir.

(2) Fatura beyanı, söz konusu ürünlerin Taraf ülkelerden biri menşeli olarak kabulü ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmesi halinde hazırlanabilir.

(3) Fatura beyanında bulunan ihracatçı, söz konusu ürünün menşe statüsü ile bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu kanıtlayan ilgili tüm belgeleri, ihracatçı ülkenin yetkili makamlarının talebi üzerine herhangi bir anda ibraz etmeye hazırlıklı olur.

(4) Fatura beyanı, ihracatçı tarafından, metni Ek IV'te yer alan, Anlaşmada aynı ekte belirtilen dillerden birinde ve ihracatçı ülkenin ulusal mevzuatıyla uyumlu olan beyanın, fatura, teslimat notu veya herhangi bir ticari belge üzerine daktilo edilmesi, ıstampa ile damgalanması veya basılması suretiyle hazırlanır. Beyan el yazısı ile de yapılabilir; bu takdirde, mürekkeple ve matbaa harfleriyle yazılır.

(5) Fatura beyanı, ihracatçının kendi el yazısı ile atacağı orijinal imzasını ihtiva eder. Ancak, 38 inci madde çerçevesinde onaylanmış ihracatçıdan, kendi adıyla hazırlanmış herhangi bir fatura beyanının kendi el yazısıyla imzalanmış addedilerek tüm sorumluluğu üzerine aldığına dair yazılı bir taahhünameyi ihracatçı ülkenin yetkili makamlarına vermiş olması koşuluyla, böyle bir beyanı imzalama şartı aranmaz.

(6) Bir fatura beyanı, ihracatçı tarafından, kapsadığı ürünlerin ihracatı esnasında veya ithalatından itibaren iki yıl içinde ithalatçı ülkede ibrazı koşuluyla, ihracattan sonra da hazırlanabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM **EUR.1 Dolaşım Belgelerinin Düzenlenmesi ve Vize İşlemleri**

EUR.1 dolaşım belgesinin şekli, basımı ve dağıtılması

MADDE 21 – (1) EUR.1 Dolaşım Belgeleri Ek III'te belirlenen form ve niteliklere uygun olarak ve seri numaraları verilerek Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlarca bastırılır ve ihtiyaca göre dağıtılır.

(2) EUR.1 Dolaşım Belgeleri yalnızca ihracatçı veya ihracatçının gümrük beyannamesini imzalamakla yetkili kanuni temsilcisi tarafından, örneği Ek III'te yer alan EUR.1 Dolaşım Belgesi ile Başvuru Formunun bu Yönetmeliğe uygun olarak doldurulması suretiyle yazılı başvurusu üzerine düzenlenir.

EUR.1 dolaşım belgesinin doldurulması

MADDE 22 – (1) İhracatçılar veya yetkili kanuni temsilcileri EUR.1 Dolaşım Belgelerini ve EUR.1 Dolaşım Belgesi Başvuru Formlarını, bu belgelerin arka sayfasında yazılı kurallara uygun olarak doldurur.

(2) Bu maddenin birinci fıkrası hükümlerine göre:

a) Belgeler Anlaşmada belirtilen dillerden birinde ve ihracatçı ülkenin ulusal mevzuat hükümleri çerçevesinde doldurulur.

b) Belgeler yazı makinesi veya elle doldurulabilir. Elle doldurulmaları halinde mürekkepli kalem ve matbaa harfleri kullanılır.

c) Belge üzerinde silinti ve birbiri üzerine yazılmış sözcük ve ilaveler bulunamaz ve değişiklikler doğru olmayan kayıtların üzeri çizilerek, gerekli düzeltmelerin eklenmesi suretiyle yapılır. Bu şekilde yapılan düzeltmelerin belgeyi düzenleyen kişi tarafından imzalanması ve gümrük idaresi tarafından tasdik edilmesi gerekir.

ç) Belgelerde kayıtlı her bir maddeye sıra numarası verilir ve madde aralarında boşluk bırakılmaz. Son kaydın hemen altına sonradan bir ilave yapılmasını önlemek üzere yatay bir çizgi çekilerek, kullanılmayan yerler çapraz bir çizgiyle iptal edilir.

d) Belgelerde kayıtlı eşyanın, tanınmalarına olanak verecek kesinlikte ve ticari deyimleri ile hiçbir tereddüde yer vermeyecek açıklıkta cins, nevi, nitelik ve miktar olarak ayrıntılı bir biçimde beyan edilir.

(3) İhracatçılar veya yetkili kanuni temsilcilerinin, EUR.1 Dolaşım Belgesi Başvuru Formlarının arka yüzünde yer alan İhracatçı Beyanında belirtilen hususları yer ve tarih göstererek imza ile teyid etmeleri gerekir.

(4) İhracatçı beyanı eşyanın menşeinin tespitini teminen, ihracatçılar veya yetkili kanuni temsilcileri tarafından; eşyanın imalatında kullanılan menşeli olmayan girdilere uygulanan işlem ve işçiliğin, Ek II'de yer alan listede belirtilen şartları sağladığı hususları ile eşyanın imalatında kullanılan Taraf ülkeler menşeli girdiler ve bu girdiler üzerinde gerçekleştirilen işlem ve işçilikleri belirtilecek şekilde, eksiksiz olarak doldurulur ve bu hususları destekleyici belgeler ibraz edilir.

İhracatçının ibraz yükümlülüğü

MADDE 23 – (1) EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, bu Belgeleri düzenleyecek gümrük idarelerinin veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşların talep edebileceği, söz konusu ürünün menşe statüsü ile bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden ilgili bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

Başvurunun değerlendirilmesi

MADDE 24 – (1) İhracatçılar veya yetkili kanuni temsilcileri tarafından 22 nci madde hükümlerine uygun olarak doldurulmuş ve imzalanan başvuru formları ile belgeler gümrük idarelerine veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlara verilir.

(2) Gümrük idareleri veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar, başvuru formları ile EUR.1 Dolaşım Belgelerinin kurallara uygun olarak doldurulup doldurulmadığını kontrol edip, belgede kayıtlı eşyanın 5 veya 6 ncı madde hükümleri gereğince Türkiye menşeli olduğu veya sayıldığı hususunda, ihracata ait diğer evrakı da inceleyerek kesin bir kanaya vardıldıktan sonra gerekli işlemleri tamamlar.

EUR.1 dolaşım belgesinin gümrük idaresince incelenmesi

MADDE 25 – (1) Gümrük idareleri, 24 üncü madde hükümleri çerçevesinde başvurunun değerlendirilmesini müteakip;

a) Dolaşım belgelerinin bu Yönetmelikteki şartlara uygun olup olmadığını, özellikle ürünün tanımı için ayrılmış bulunan boşluğun her türlü sahte ilaveler yapılması imkanını ortadan kaldıracak şekilde doldurulup doldurulmadığını,

b) İhraç konusu eşyanın cins, nevi, nitelik ve miktar itibarıyla dolaşım belgesindeki kayıtlara uygun olup olmadığını,

c) İhraç konusu eşyanın menşeli olduğunu veya sayıldığını

ürün ve imalatında kullanılan girdilere ait diğer evrakın yanı sıra, nakliyeciler tarafından verilen kara, demiryolu, hava ve deniz taşımalarına ilişkin konşimento, manifesto, yük senetleri, fatura ve beyannameye eklenen diğer belgeleri ve gerektiğinde muhasebe kayıt ve defterlerini incelemek ve ihraç konusu eşyayı 7/10/2009 tarihli ve 27369 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğindeki esaslara göre muayene etmek suretiyle kontrol eder.

(2) Bu şekilde dolaşım belgelerinin kontrolü yapıldıktan sonra 26 ncı madde hükümleri uyarınca vize işlemine geçilir.

EUR.1 dolaşım belgesinin vize edilmesi

MADDE 26 – (1) İhracatçılar tarafından vize edilmek üzere ibraz olunan, usulüne uygun olarak doldurulmuş EUR.1 Dolaşım Belgeleri, 24 ve 25 inci maddeler uyarınca yapılacak değerlendirme ve incelemelerin uygun sonuç vermesi halinde gümrük idarelerince vize edilir.

(2) Dolaşım belgelerinin gümrük idaresince vize edilmesini talep etme hakkı, bizzat ihracatçıya veya gümrük beyannamelerini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisine aittir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapılan vize talepleri, gümrük idaresince reddedilir.

(3) Dolaşım belgelerinin gümrük vizesine ayrılmış (11) numaralı kutusunun doğru olarak ve noksansız doldurulması şarttır. Yanlış veya noksan yapılan vize işlemi belgeyi geçersiz kılar ve sonradan kontrol sebeplerinden birini teşkil eder.

(4) Gümrük idareleri, dolaşım belgesindeki (11) numaralı vize kutusuna; gümrük beyannamesinin tarihi, sayısı ve gümrük idaresinin açık posta adresini, yazı makinesi veya mürekkepli kalemle ve matbaa harfleriyle okunabilecek şekilde olmasına özen göstererek yazar ve idarenin okunabilir mührünü işaretli bölümdeki yere basarak, tarih, imza ve kaşe koymak suretiyle vize işlemini tamamlar.

(5) EUR.1 Dolaşım Belgesi Anlaşma ile sağlanan tercihli ticarete yazılı delil olarak ancak gümrük idaresinin vizesi ile hüküm ifade edeceğinden, düzenlenme işlemi vize ile tamamlanmış olur.

(6) Düzenlenen EUR.1 Dolaşım Belgesi fiili ihraç gerçekleştiği veya kesinleştiği anda ihracatçıya verilmek üzere hazır bulundurulur.

(7) Biri beyaz üzerine yeşil mencevîş zeminli, dördü beyaz olan beş nüshalık takım halindeki dolaşım belgesinin nüshalarının hangi birimlere verileceğini Bakanlık belirler.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

EUR.1 Dolaşım Belgelerinin Sonradan Verilmesi, İkinci Nüsha Düzenlenmesi ve Değiştirilmesi

EUR.1 dolaşım belgesinin ihracattan sonra verilmesi

MADDE 27 – (1) 26 ncı madde hükümlerine istisna olarak, EUR.1 Dolaşım Belgeleri; hata, istenmeyerek yapılan ihmal veya özel durumlar nedeniyle ihraç anında düzenlenmemiş olması veya EUR.1 Dolaşım Belgesinin düzenlenmiş, ancak teknik nedenlerle ithalatta kabul edilmemiş olduğu hususu, gümrük idarelerine veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlara tatmin edici bir şekilde ispat edilmesi halinde ait olduğu ürünün ihracatından sonra düzenlenebilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen durumlarda ihracatçı eşyanın cinsi, nevi, niteliği ve miktarını, ambalaj şeklini, marka ve numaralarını, işaretlerini, çıkış işleminin yapıldığı gümrük idaresinin adını, gümrük beyannamesinin tarih ve sayısını belirterek yazılı talepte bulunur. Söz konusu eşya için ihraç sırasında EUR.1 Dolaşım Belgesi verilmediğini veya EUR.1 dolaşım belgesinin ithalatçı ülke yetkili makamlarınca teknik nedenlerle kabul edilmediğini sebepleri ile birlikte yazılı olarak beyan eder. Usulüne uygun olarak doldurulmuş EUR.1 Dolaşım Belgesi ve Başvuru Formunu imzalayıp talep yazısına ekler.

(3) Bu maddede belirtilen şartları yerine getiren ihracatçının talebi ilgili gümrük idareleri veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar tarafından incelenir. Söz konusu ihraç eşyasına ait gümrük beyannamesi ve ekleri diğer evrak ile varsa bu işleme dair dosyaların incelenmesi ve kontrolü sonucunda, ihracatçının beyanına tamamen uygun olduğu anlaşıldığı takdirde EUR.1 Dolaşım Belgesi verilir ve vize edilir.

(4) İhracattan sonra verilen EUR.1 Dolaşım Belgesinin (7) numaralı “Gözlemler” başlıklı kutusuna, belgenin sonradan verildiğini belirtmek üzere İngilizce “ISSUED RETROSPECTIVELY” ifadesi yazılır.

(5) İhracatçı ülke yetkili makamlarınca düzenlenen ve bu ibarelerden birini taşıyan EUR.1 Dolaşım Belgeleri, ithalatçı ülke yetkili makamlarınca kabul edilir.

EUR.1 dolaşım belgesinin ikinci nüsha düzenlenmesi

MADDE 28 – (1) EUR.1 Dolaşım Belgesinin çalınma, kaybedilme ve hasar görmesi hallerinde ihracatçı, ilk belgeyi düzenleyen gümrük idaresine veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlara başvurarak belgenin ikinci bir nüshasının düzenlenmesini talep edebilir.

(2) Gümrük idareleri, kendilerinde bulunan ve ihraç işlemi yapılmış olan eşyaya ait belgelere ve ilk belgeye uygun olarak düzenlendiğini tespit ettikten sonra ikinci nüsha Belgenin vize işlemini yapar.

(3) Ancak, gümrük vizesi kutusuna vize tarihi olarak hüküm ifade etmek üzere, ilk dolaşım belgesinin vize tarihi ve seri numarası yazılır.

(4) İhracattan sonradan verilen EUR.1 Dolaşım Belgesinin (7) numaralı “Gözlemler” başlıklı kutusuna, Belgenin ikinci nüsha olduğunu belirtmek üzere İngilizce “DUPLICATE” ifadesi yazılır.

EUR.1 dolaşım belgesinin değiştirilmesi

MADDE 29 – (1) Menşeli ürünler Taraf ülkelerden birinin yetkili makamının kontrolü altında iken, ürünün tamamının veya bir bölümünün bulunduğu Taraf ülke içinde başka bir yere gönderilmesi gerektiği durumda, gönderilecek kısım için asıl belge yerine geçmek üzere bir veya birden çok müfrez EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenir ve durum esas EUR.1 Dolaşım Belgesi üzerine işaret edilir.

(2) Müfrez EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenme talebi eşyayı kontrol altında bulunduran gümrük idaresine yazılı olarak yapılır. İlgili idare tarafından gerekli her türlü inceleme yapılarak bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması halinde talep yerine getirilir.

(3) Düzenlenen müfrez belge Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında EUR.1 Dolaşım Belgesi olarak kabul edilir.

(4) Esas EUR.1 Dolaşım Belgesinin tarih ve seri numarası müfrez belgenin veya belgelerin (7) numaralı Gözlemler kutusuna yazılır, aslına ve tüm nüshalarına MÜFREZ MENŞE İSPAT BELGESİDİR kaşesi basılır.

(5) Gümrük idaresi, esas menşe ispat belgesi ile buna dayanılarak düzenlenen yeni belgenin veya belgelerin beyaz nüshasını muhafaza eder.

DOKUZUNCU BÖLÜM

İbraz

Menşe ispat belgesinin geçerliliği

MADDE 30 – (1) EUR.1 Dolaşım Belgesi, ihracatçı ülkedeki vize tarihinden itibaren dört ay geçerli olur ve bu süre zarfında ithalatçı ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilmesi gerekir.

(2) Fatura beyanı, ihracatçı tarafından hazırlanış tarihinden itibaren dört ay geçerli olur ve bu süre zarfında ithalatçı ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilmesi gerekir.

(3) İthalatçı ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilecek menşe ispat belgeleri, istisnai durumlar nedeniyle, birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen sürelerden sonra da, uygulanan tercihli muamele çerçevesinde kabul edilebilir.

(4) Diğer geç ibraz hallerinde, ithalatçı ülkenin gümrük idaresi, eşyanın belirtilen son tarihten önce gümrüğe sunulmuş olması kaydıyla menşe ispat belgelerini kabul edebilir.

(5) Menşe ispat belgelerinin ibraz süresinden sonra tercihli muameleden yararlanması için, bu sürenin bitiminden önce eşyanın gümrüğe gelmiş ve yine bu süreden önce ithalatçı veya gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından yazılı olarak ilgili gümrüğe başvurulmuş olması gerekmektedir.

(6) İlgili gümrük idaresi durumu bağlı olduğu Başmüdürlüğe intikal ettirir. İlgili Başmüdürlük konuyu inceleyerek mücbir sebep ve olağanüstü hal mevcudiyetine kanaat getirir ve ek süre istemine ilişkin gerekçeleri haklı bulur ise belgelerin süresini en çok bir ay uzatabilir.

Menşe ispat belgelerinin ibrazı

MADDE 31 – (1) Menşe ispat belgeleri, gümrük mevzuatı ve ilgili mevzuat gereğince ithalatçı ülkenin yetkili makamlarına ibraz edilir. Söz konusu yetkili makam, menşe ispat belgelerinin tercümesini talep edebilir. Ayrıca idare beyannameye ek olarak, ithalatçıdan eşyanın Anlaşmanın koşullarına uygunluğunu gösteren yazılı bilgi ve belgeleri talep edebilir.

(2) Eşyanın tercihli rejiminden yararlanmasını teminen ibrazı gereken menşe ispat belgelerinin, bu belgeyle ilgili eşyanın fiili ithalinden evvel veya fiili ithali sırasında ibraz edilememesi ve ilgili ithalatçı tarafından eşyanın bekletilmeden ithalinin istenilmesi durumunda, tercihli rejim uygulanmaz ve indirimsiz vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler kesin olarak tahsil edilir. Ancak bu kabil eşyanın fiili ithalini müteakip süreleri içerisinde, usulüne uygun menşe ispat belgeleri işlemi yapan gümrük idaresine ibraz olunduğu takdirde; ibraz olunan menşe ispat belgesinin ithal edilen eşyaya ait olduğunun gümrük beyannamesi ve ekleri belgelerle karşılaştırılarak anlaşılması ve belgenin geçerlilik süresinin geçirilmemiş olduğunun tespiti kaydıyla, tercihli vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları ile tercihsiz vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları arasındaki fark mükelleflerine iade edilir.

Parçalar halinde ithalat

MADDE 32 – (1) İthalatçının talebi üzerine ve Bakanlıkça belirlenen şartlara binaen, Armonize Sistemin 2(a) Genel Kuralı anlamındaki birleştirilmemiş veya monte edilmemiş halde olan ve Armonize Sistemin XVI ncı ve XVII nci Bölümlerinde ya da 7308 ve 9406 no'lu pozisyonlarında yer alan ürünlerin, parçalar halinde ithal edilmesi halinde, bu tür ürünler için tek bir menşe ispat belgesi, ilk parçanın ithalatı esnasında gümrük idaresine verilecektir.

Destekleyici belgeler

MADDE 33 – (1) Aşağıda sayılan belgeler, bir EUR.1 Dolaşım Belgesi veya Fatura Beyanı kapsamındaki ürünlerin Taraf ülkelerden biri menşeli olduğu ve bu Yönetmeliğin diğer koşullarını yerine getirdiği hususlarını desteklemek amacıyla, 20 nci maddenin üçüncü fıkrasında ve 22 nci maddede belirtilen belgeler arasındadır:

a) İhracatçı veya tedarikçi tarafından, söz konusu eşyanın elde edilmesi için gerçekleştirilen işlemleri belgeleyici nitelikte; örneğin hesaplarında veya iç muhasebesinde yer alan doğrudan deliller,

b) Taraf ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, imalatta kullanılan girdilerin menşe statüsünü tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler,

c) Taraf ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, girdiler üzerinde bu ülkelerde yapılan işçilik veya işlemi tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler,

ç) Kullanılan girdilerin menşe statüsünü tevsik etmek üzere, Taraf ülkelerden birinde bu Yönetmelik hükümleri uyarınca düzenlenmiş veya hazırlanmış EUR.1 Dolaşım Belgeleri veya Fatura Beyanları.

Menşe ispat belgeleri ve destekleyici belgelerin muhafazası

MADDE 34 – (1) Yürürlükteki kanunlarda öngörülen süreler saklı kalmak üzere,

a) EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, 22 nci maddede belirtilen belgeleri,

b) Fatura beyanında bulunan ihracatçı, bu beyanın bir nüshasını ve 20 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen belgeleri,

c) EUR.1 Dolaşım Belgesini düzenleyen gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar, 21 inci maddede belirtilen Başvuru Formunu ve başvuru sırasında firma tarafından kendilerine sunulan diğer tüm vesaiiki,

ç) İthalatçı ülkenin yetkili makamları, kendilerine ibraz edilen EUR.1 Dolaşım Belgeleri ve Fatura Beyanlarını en az üç yıl muhafaza eder.

Farklılıklar ve şekli hatalar

MADDE 35 – (1) Menşe ispat belgelerindeki beyanlar ile ürünlerin ithalat işlemlerini yerine getirmek amacıyla gümrük idarelerine ibraz edilen belgelerdeki ifadeler arasında küçük farklılıkların bulunması, belgenin gümrüğe sunulan ürünlere tekabül ettiğinin kesin olarak ortaya konması kaydıyla, söz konusu menşe ispat belgelerinin geçerliliğini kendiliğinden ortadan kaldırmaz.

(2) Menşe ispat belgeleri üzerindeki ifadelerin doğruluğu üzerinde şüphe yaratması söz konusu olmayan, daktilo hatası gibi bariz şekli hatalar, bu belgelerin reddedilmesini gerektirmez.

ONUNCU BÖLÜM

Menşe İspatından Muafiyet

Ticari mahiyette olmayan eşya

MADDE 36 – (1) Küçük paketler halinde gerçek kişilerden gerçek kişilere gönderilen veya yolcuların zati ya da hediyeelik eşyasının bir bölümünü oluşturan eşya; ticarete konu olmamaları, bu Yönetmelik gereklerini yerine getirdiklerinin beyan edilmesi ve bu beyanın doğruluğu hakkında şüphe bulunmaması halinde menşe ispat belgesi istenmeksizin menşeli ürünler olarak kabul edilir. Posta yoluyla gelen eşyada beyan, Posta Gümrük Beyannamesi (CN22/CN23 belgesi) veya bu belgeye eklenen bir kağıt üzerinde yapılabilir.

(2) Alıcıların, yolcuların veya ailelerinin şahsî kullanımına mahsus ürünler içeren arazi ithalat, eşyanın tabiatı ve miktarı itibarıyla ticari bir amaç gözetilmediği bariz ise, ticari ithalat olarak kabul edilmez.

(3) Ayrıca, birinci ve ikinci fıkradaki ürünlerin toplam kıymetinin, küçük paketler halindeki eşyada 500 Euro'yu, yolcu zati ve hediyeelik eşyasında 1200 Euro'yu geçmemesi gerekir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Euro ile İfade Edilen Tutarlar

Euro karşılıklarının tespiti

MADDE 37 – (1) 20 nci madde ile 36 ncı madde hükümlerinin uygulanmasında, eşyanın Euro dışında bir para birimi üzerinden faturalandırıldığı durumlarda, Taraf ülkelerin ulusal para birimleri cinsinden ifade edilen Euro tutarına eşit tutarlar, Taraf ülkelerin her biri tarafından yıllık olarak sabitlenir.

(2) Bir sevkiyat, ilgili ülkede sabitlenen tutara göre, faturanın düzenlendiği para birimine atıf yapılmak suretiyle, 20 nci madde ile 36 ncı madde hükümlerinden yararlanır.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Basitleştirilmiş İşlemler

Onaylanmış ihracatçı yetkisinin verilmesi

MADDE 38 – (1) Taraf ülkeler arasındaki ticarete aşağıdaki hükümler çerçevesinde basitleştirilmiş işlem uygulanması mümkündür. Bakanlık;

a) Sık sık EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesini gerektiren sevkiyat yapan,

b) Eşyanın menşe statüsünün ve bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirildiğinin saptanması için gerekli her türlü teminatı gümrük idarelerine veren,

c) Vergi ve gümrük mevzuatı ile ilgili ciddi ve mükerrer suç işlememiş olan,

ç) Gümrük idarelerinin faaliyetlerini denetlemesine imkân verecek kayıtlara sahip olan, gerçek ve tüzel kişilere, eşyanın kıymetine bakılmaksızın Ek 4'te yer alan Fatura Beyanını hazırlayabilmesi konusunda onaylanmış ihracatçı yetkisi verebilir.

(2) Bakanlık, basitleştirilmiş işlem uygulamasını teminen yetki belgesi verilmesi ve yetkinin onaylanmış ihracatçı tarafından kullanımının izlenmesine ilişkin usulleri belirler.

Onaylanmış ihracatçı yetkisinin iptali

MADDE 39 – (1) Onaylanmış ihracatçıların bu Yönetmelikteki hükümlere aykırı hareket etmeleri ya da verilen yetkide öngörülen koşullara uymamaları veya bu koşulların ortadan kalkması halinde, cezai hükümler saklı kalmak üzere verilen yetki Bakanlıkça geçici olarak geri alınabilir veya iptal edilebilir.

Muhasebesel ayırım

MADDE 40 – (1) Aynı ve birbirleri yerine geçebilen menşeli ve menşeli olmayan madde stoklarının ayrı tutulmasının önemli maliyetler ve somut güçlükler doğurduğu hallerde, ilgililerin yazılı talebi üzerine gümrük idaresi, bu stokların yönetiminde muhasebesel ayırım yönteminin kullanılmasına izin verebilir.

(2) Muhasebesel ayırım yöntemi, belirli bir referans dönemi için, elde edilen menşeli kabul edilebilecek ürün sayısının, stokların fiziksel ayırımı tabi tutulmuş olması halinde elde edilecek ürün sayısı ile aynı olmasını sağlayabilmelidir.

(3) Gümrük idaresi bu izni gerekli göreceği koşullara bağlı olarak verebilir.

(4) Muhasebesel ayırım yöntemi, ürünlerin imal edildiği ülkede uygulanan genel muhasebe ilkelerine göre uygulanır ve kaydı tutulur.

(5) Muhasebesel ayırım yönteminden yararlanan kişi, menşeli kabul edilebilecek ürün miktarı için, yerine göre, Fatura Beyanı veya EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenleyebilir veya EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesi için başvurabilir. Gümrük idaresinin talebi üzerine, yararlanan kişi, stoklarının nasıl işletildiğine ilişkin bir bildirge sunar.

(6) Gümrük idaresi, iznin kullanımını izler ve yararlananın izni uygunsuz kullandığı veya bu Yönetmelikte belirlenen bir koşulu yerine getiremediği her durumda geri alabilir.

(7) Bakanlık, muhasebesel ayırım yönteminin kullanılması ile bu yöntemin kullanılmasına ilişkin iznin verilmesi, geri alınması ve iznin kullanımının izlenmesine dair usulleri belirler.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM **İdari İşbirliği Düzenlemeleri**

Karşılıklı yardım

MADDE 41 – (1) Her bir Taraf ülke, EUR.1 Dolaşım Belgesini düzenleyecek ve menşe ispat belgelerini kontrol edecek kendi Yetkili Makamlarının isimleri ve adresleri konusunda diğer Taraf ülkeyi bilgilendirir ve söz konusu makamlar tarafından kullanılacak resmi mühürleri temin eder. İsim, adres, imza örnekleri veya resmi mühürlerdeki değişiklikler aynı şekilde ivedilikle bildirilir.

(2) Bu Yönetmeliğin doğru bir şekilde uygulanmasını teminen, Türkiye ve Moldova, yetkili gümrük idareleri ve usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş makamları aracılığıyla, EUR.1 Dolaşım Belgesinin veya Fatura Beyanlarının doğruluğunun ve bu belgelerde verilen bilgilerin uygunluğunun kontrolünde birbirlerine yardımcı olurlar.

Sonradan kontrol talebi

MADDE 42 – (1) İthalatçı ülke gümrük idareleri, EUR.1 Dolaşım Belgeleri ve Fatura Beyanlarının sonradan kontrolünü talep edebilir.

(2) İthalatçı ülke yetkili makamı, ihracatçı ülke yetkili makamınca verilen EUR.1 Dolaşım Belgelerinin gerçekliği veya eşyanın gerçek menşesine ilişkin bilgilerin doğruluğu hakkında makul bir şüphesi olduğunda veya sondaj usulü ile yapacağı kontrol sonucunda anılan belgeleri sonradan kontrol talebi ile 26 ncı madde hükümleri çerçevesinde vizeyi yapan ihracatçı ülke yetkili makamına geri gönderir.

(3) İthalatçı ülke yetkili makamları EUR.1 Dolaşım Belgesi ve fatura yahut bu belgelerin birer kopyasını, gerektiğinde araştırmanın gerekçelerini de belirterek ihracatçı ülkenin yetkili makamlarına geri gönderir. Menşe ispat belgesinde yer alan bilgilerin doğru olmadığı kanaatini uyandıran elde edilmiş tüm belge ve bilgi, kontrol talebini desteklemek üzere gönderilir.

(4) Sonradan kontrol işlemleri veya eldeki başka bilgilerden bu Yönetmelik hükümlerinin ihlal edildiğinin anlaşılması durumunda Gümrük İdaresi, re'sen veya Moldova'nın talebi üzerine inceleme yapar ya da bu tür bir ihlalin belirlenmesi ve önlenmesine yönelik olarak ivedi bir inceleme başlatır.

Sonradan kontrol işlemleri

MADDE 43 – (1) EUR.1 Dolaşım Belgelerinin kontrol talebi, bu belgelerin 26 ncı madde hükümleri çerçevesinde vizeyi yapan Gümrük İdaresine gönderilmesi suretiyle yapılır.

(2) EUR.1 Dolaşım Belgelerinin kontrol talebi; EUR.1 Dolaşım Belgesinde yer alan (13) numaralı kutunun, kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke yetkili makamının adı ve açık posta adresi, yazı makinesi veya mürekkepli kalemle ve matbaa harfleri ile yazılarak doldurulması suretiyle yapılır.

(3) Kontrol talebinde bulunulan yer ve tarih belirtilip mühür, imza ve kaşe koymak suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol talebinin incelenmesi

MADDE 44 – (1) Kontrol, ihracatçı ülke yetkili makamı tarafından yapılır. Bu amaçla, ihracatçı ülke yetkili makamı, her türlü delil talep etme ve ihracatçının hesaplarını denetleme veya gerekli gördüğü diğer kontrolleri yapabilme yetkisine sahiptir.

(2) İhracatçı ülke yetkili makamları EUR.1 Dolaşım Belgesinin kontrol sonucunu EUR.1 Dolaşım Belgesinde yer alan (14) numaralı kutudaki bölümü aşağıdaki şekilde doldurmak suretiyle belirtir:

- a) Birinci veya ikinci maddelerden uygun olanın önüne (x) işareti konur.
- b) Kontrolü yapan yetkili makamın adı ve kontrol tarihi yazılır.
- c) Okunabilir mühür, imza ve kaşe koymak suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol sonuçları

MADDE 45 – (1) Sonradan kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke gümrük idaresi, kontrol sonucundan en kısa zamanda haberdar edilir.

(2) Kontrol sonuçlarında, belgelerin gerçek olup olmadığı, söz konusu ürünlerin Taraf ülkelerden biri menşeli olarak kabul edilip edilemeyeceği ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine uygun olup olmadığı hususları açıkça belirtilir.

(3) İthalatçı ülke gümrük idaresine ibraz edilen EUR.1 dolaşım belgesinin sonradan kontrol işlemine tabi tutulması halinde, söz konusu belge kapsamı eşyanın kanuni vergisi ile tercihli vergisi arasındaki fark kadar nakit veya teminat mektubu alınarak, eşyanın gümrük işlemleri tamamlanır. Sonradan kontrol amacıyla gönderilen dolaşım belgelerinin, ihracatçı ülke gümrük idaresince doğruluğunun teyidi yapılarak geri gönderilmesinden sonra teminata bağlanan gümrük vergileri iade edilir.

(4) Makul şüphe durumlarında, on ay içinde cevap alınmaması veya cevapta söz konusu belgelerin doğruluğunun ya da ürünlerin gerçek menşeinin tespitine imkan verecek ölçüde yeterli bilginin bulunmaması halinde, talepte bulunan ithalatçı ülke gümrük idareleri, istisnai durumlar hariç olmak üzere söz konusu eşyaya Anlaşma hükümlerinin uygulanmasını reddedebilir.

Anlaşmazlıkların çözümü

MADDE 46 – (1) Bu Yönetmelik esasları çerçevesinde yapılacak uygulamada meydana gelecek tereddüt ve anlaşmazlıklar, bu Yönetmeliğe ilişkin işlemlerin yürütülmesiyle görevli kuruluşlarca Bakanlığa iletilir.

(2) Bu tereddüt ve anlaşmazlıklardan 42 ila 45 inci maddelerde belirtilen sonradan kontrol işlemlerine ilişkin olup, Taraf ülkeler gümrük idarelerince kendi aralarında çözümlenemeyenler veya Anlaşma eki Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokolün yorumlanmasında ortaya çıkan sorunlar Ortak Komiteye sunulur.

(3) İthalatçı ile ithalatçı ülkenin gümrük idareleri arasında çıkabilecek her türlü anlaşmazlık, bu ülkenin mevzuatı çerçevesinde çözüme bağlanır.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Cezalar

MADDE 47 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı fiiller hakkında, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile yürürlükteki ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Sevkiyat halindeki veya antrepodaki eşyaya ilişkin geçiş hükümleri

MADDE 48 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olan ve Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte transit halinde olan ya da Türkiye veya ilgili Taraf ülkede antrepolarda veya serbest bölgelerde geçici depolanan eşyaya, ithalatçı ülkenin gümrük idaresine söz konusu tarihten itibaren dört ay içinde, eşyanın 16 ncı madde hükümleri çerçevesinde doğrudan nakledilmiş olduğunu gösteren belgelerle beraber ihracatçı ülkenin gümrük idaresince sonradan verilmiş bir EUR.1 Dolaşım Belgesinin sunulması kaydıyla, Anlaşma hükümleri tatbik edilebilir.

Diğer hususlar

MADDE 49 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması bakımından bu Yönetmelikte yer almayan hususlar hakkında 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile Gümrük Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 50 – (1) Bu Yönetmelik 1/11/2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 51 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

Ekleri için tıklayınız